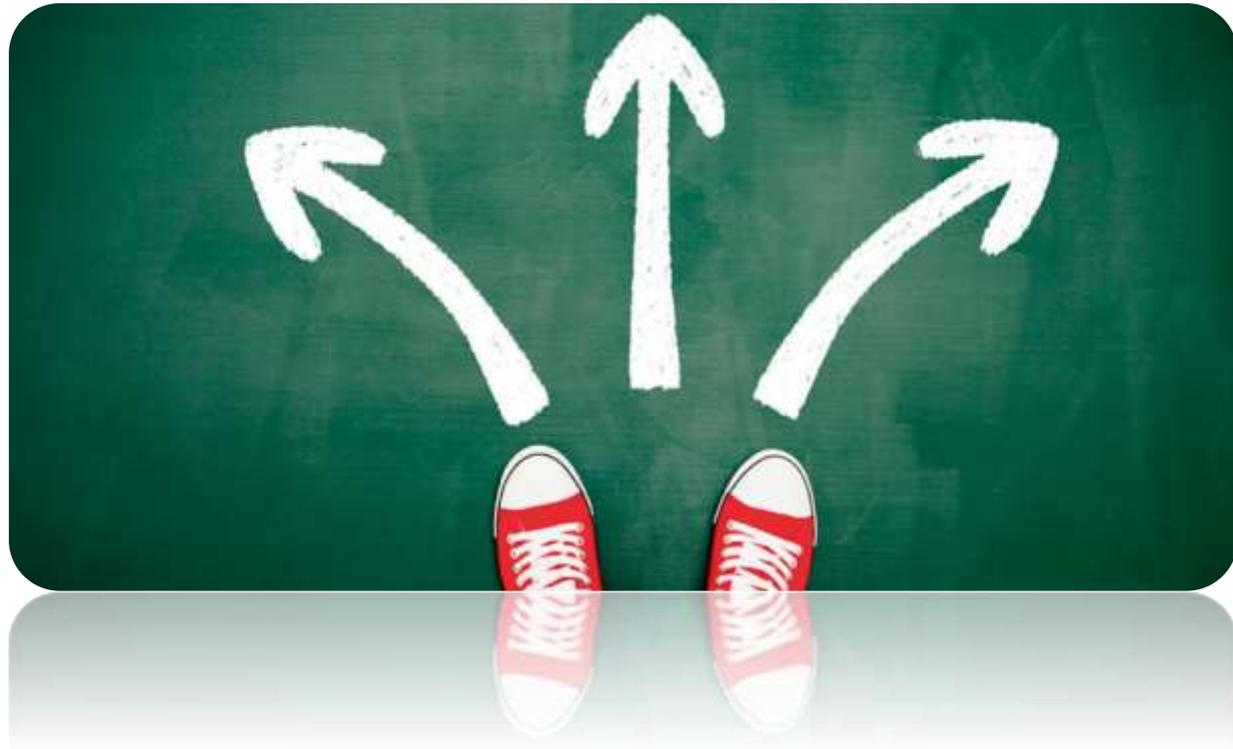

Kako pomoći djetetu da (pravilno)
izabere zanimanje ?

Izbor zanimanja

...počinje u najranijoj dobi
pitanjem “Što ću biti kada
odrastem?”

Zanimljiva izreka Sir M. Prescottta:

“Pronađite što je to što najviše volite raditi, a onda nađite nekoga da vas za to plaća”

**KAD BI SPAVANJE BIO POSAO,
BIO BIH RADNIK MJESECA.**

VIA VICEVILHR

Nekoliko uvodnih riječi:

- Odabir zanimanja jedna je od najvažnijih odluka u čovjekovu životu
 - To je proces koji se ostvaruje nizom odluka što ih pojedinac donosi tijekom svog školovanja i odrastanja
 - U profesionalnom biranju moramo pomoći svi – istraživanje je pokazalo da su ponekad profesionalne odluke na kraju 8. razreda nepromišljene i vođene maštom
- 20–30 % profesionalnih odluka učenika bilo je nerealno i nedovoljno razmotreno

Što treba znati prije izbora srednje škole?

- Poznavati svoje dijete (interesi, sposobnosti, temperament itd.)
- Poznavati srednjoškolsko obrazovanje
- Poznavati svijet rada

Tko može pomoći ?

- **Učitelji i stručni suradnici**
(znaju u čemu je učenik/ica dobar/ra, uspješan/na)
- **Ljudi koje rade u nekom zanimanju**
(mogu objasniti i pokazati neki posao)
- **Informacije** na internetu, tiskani materijali (letak, brošure)
- **Stručnjaci koji se bave profesionalnom orijentacijom** (učenici sa zdravstvenim poteškoćama i poteškoćama u učenju)
- **Roditelji** (oni svoje dijete najbolje poznaju)

Što smo u školi učinili da olakšamo profesionalni izbor učenika?

- Razrednici i predmetni učitelji tijekom školovanja razgovaraju o izboru zanimanja
- Psihologinja je učenike poučila o svim značajnim čimbenicima koje treba uzeti u obzir pri izboru zanimanja:
 - u uvodnom satu upoznati su sa svim elementima koje trebaju znati (poznavanje sebe, poznavanje srednjih škola, poznavanje svijeta rada)
 - počeli smo upoznavanjem teme “**Profesionalni interesi**” te su ispunili Upitnik profesionalnih interesa
 - naučili su što su to **višestruke inteligencije**, ispunili Upitnik višestrukih inteligencija, te razmotrili jesu li njihove sposobnosti sukladne izboru zanimanja
 - ispunjavanjem **Upitnika osobnih i radnih vrijednosti** provjerit ćemo je li izbor zanimanja sukladan njihovim motivima tj. onome što ih pokreće da budu što uspješniji
 - redovito su informirani o sadržajima vezanim uz upise u SŠ (na Teamsima su obavještavani o otvorenim danima srednjih škola i promotivnim materijalima (PPT ili video uraci); predstavljena su im i obrtnička zanimanja
 - organizirali smo posjet **Gimnazije Eugen Kumičić iz Opatije**

Poruke roditeljima -

- Vi imate i morate imati značajnu ulogu u profesionalnom odabiru svog djeteta
- Oprezno – zna se desiti da je uplitanje roditelja bude uzrokom velikih pogrešaka u izboru kod djece
- Roditelji su skloni (s najboljim namjerama) utjecati na izbor škole – od velike je važnosti pronaći pravu mjeru i pomoći djetetu na način da mu se ostavi sloboda samostalnog izbora i odlučivanja
- U ovom slučaju “ljubav nije dovoljna” – vi se, kao roditelji morate dobro informirati o svim relevantnim činjenicama vezanim uz donošenje odluke izbora zanimanja

- Vaša najvažnija uloga - prepoznati osobne kompetencije, interese i vrijednosti djeteta važne za odabir budućeg zanimanja
- Iako su adolescenti često u konfliktu sa svojim roditeljima, oni ipak očekuju sugestije i puno im znači vaše mišljenje o njihovom budućem zanimanju
- Pomoć djetetu u izboru zanimanja se nipošto ne smije pretvoriti u **nametanje vaše volje** djetetu.
- Vaša je zadaća pomoći djetetu da što bolje **razumije sebe** kako bi, u skladu s tim, našlo put kojim treba krenuti u život.
- **Razgovarati s djetetom** - kako bi dijete bolje razmislilo o svim čimbenicima važnim za izbor zanimanja

I. Što to znači poznavati svoje dijete?

Znati koji su njegovi **INTERESI**:

- trajnija zanimanja pojedinca za određene aktivnosti

- na širem planu neki se ljudi pretežno zanimaju za intelektualne aktivnosti, drugi za tjelesne i praktične aktivnosti, neki veći interes pokazuju za stvari, drugi za ljude i sl.

Praksa pokazuje da poduzetniji ljudi, prije ili kasnije nastoje ući u ono zanimanje koje je u skladu s njihovim interesima

- Treba, barem okvirno, znati i koje su **SPOSOBNOSTI** vašeg djeteta:

- to su temeljne čovjekove osobine koje određuju domet pojedinca u nekoj aktivnosti

- dijele se na: **intelektualne** (sposobnost razumijevanja, rječitost, sposobnost pamćenja i sl.)

- motoričke** (spretnost, brzina reagiranja, tjelesna snaga i sl.)

- senzorne (osjetilne)** – oštrina vida, taktilna osjetljivost, slušna osjetljivost i sl.

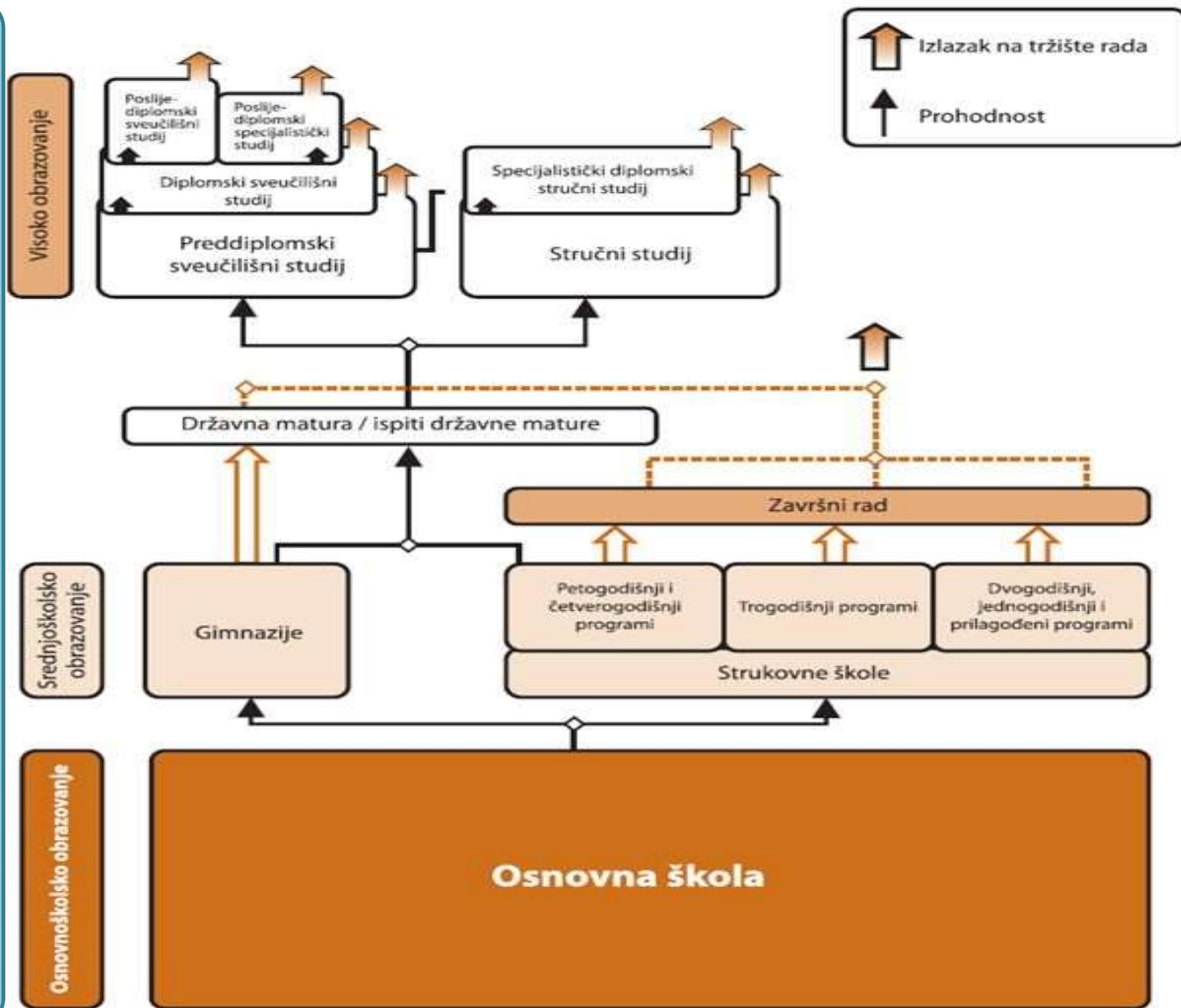
Svako zanimanje traži svoj sklop sposobnosti- ukoliko pojedinac posjeduje poželjan sklop sposobnosti lakše će, temeljitije i uspješnije obavljati zanimanje koje je izabrao

Važno je poznavati **TEMPERAMET** i **KARAKTER** svog djeteta:

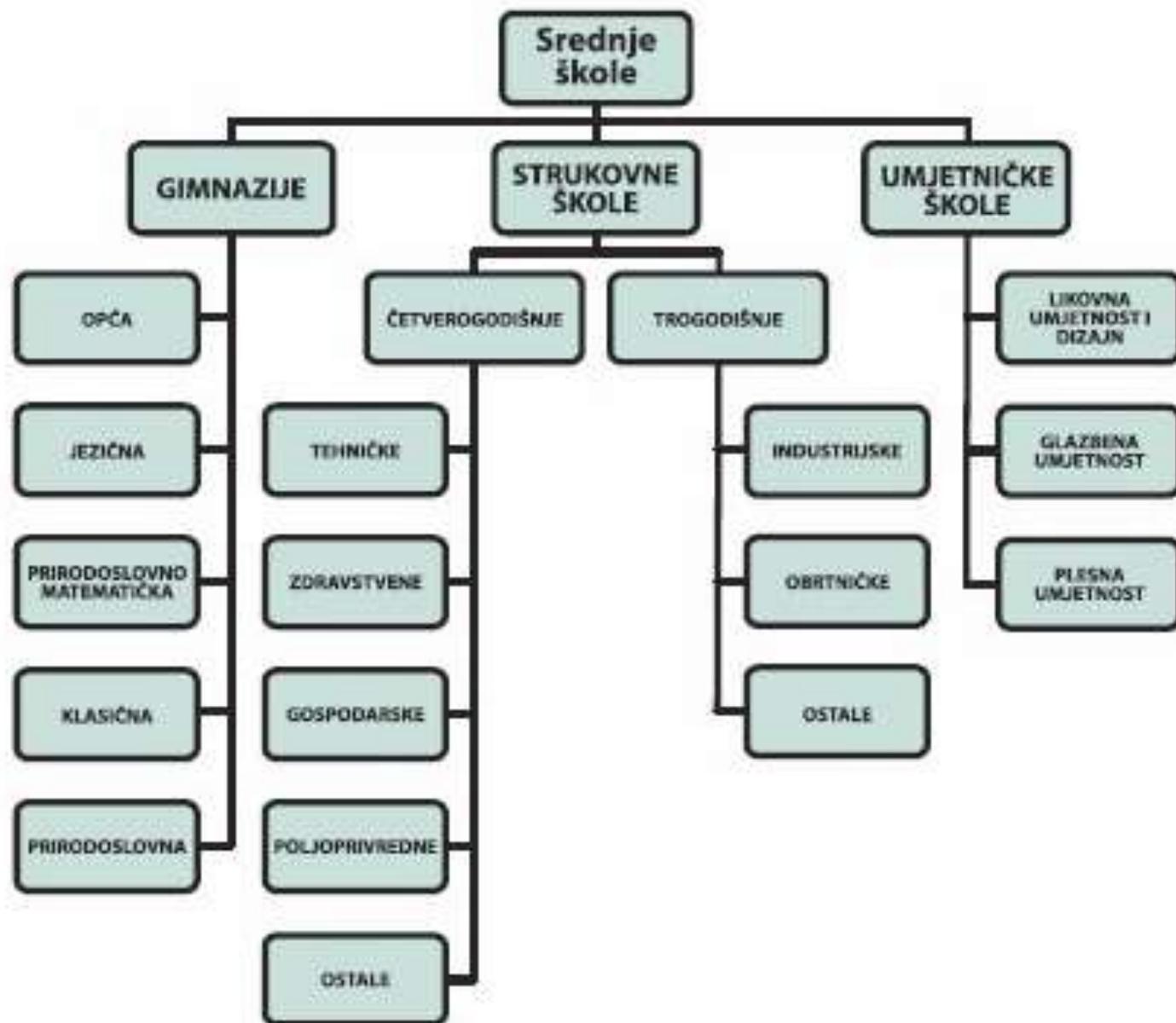
- dobro je znati da li nam je dijete naglo (lako plane) ili ima dosta strpljenja,
- da li je povučena osoba ili voli biti okružen drugim ljudima
- da li je uporan ili lako odustaje i sl.

Lako je obavljati zadatke na poslu, ukoliko je to u skladu s našim temperamentom i karakterom. Ukoliko to nije tako – trošimo puno više energije i profesionalno smo nezadovoljni

2. Poznavanje srednjoškolskog obrazovanja

SREDNJOŠKOLSKI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE

3. Poznavanje svijeta rada

- Treba što bolje upoznati radne uvjete i zahtjev svake struke
- Sva zanimanja nemaju jednake šanse na tržištu rada – neka se zanimanja traže više, a neka manje
- Mogućnosti zapošljavanja su promjenljive

Preporuke za obrazovnu upisnu politiku

- Izrađeno na temelju Uredbe Vlade RH
- Izradili uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Izrađeno na temelju analize i prognoze potreba tržišta za pojedinim zanimanjima
- Slijede preporuke za PGŽ:

Obrazovni programi u kojima treba **povećati broj** upisanih i stipendiranih učenika i studenata:

Trogodišnji srednjoškolski:

Bravar
Zavarivač
Monter suhe gradnje
CNC operater
Tesar*
Mesar
Konobar
Kuhar
Slastičar
Zidar
Vozač motornog vozila
Rukovoditelj samohodnim građevinskim strojevima*
Instalater grijanja i klimatizacije
Stolar
Soboslikar ličilac dekorater
Keramičar-oblčagač
Automehatroničar
Fasader*
Vodoinstalater
Autoelektričar*
Limar*
Krovopokrivač*
Tapetar*
Četverogodišnji/petogodišnji:

Medicinska sestra (tehničar) opće njege
Tehničar za mehatroniku

Stručni studij:

Sestrinstvo

Sveučilišni studij:

Strojarstvo
Elektrotehnika
Elektrotehnika i kom. tehnologije u pomorstvu*
Elektrotehnika i informacijska tehnologija*
Računarstvo
Medicina
Matematika , fizika i informatika, nastavnički smjer
Brodogradnja
Građevinstvo
Rehabilitacija*
Logopedija
Farmacija*
Socijalni rad*
Socijalna pedagogija*
Biologija i kemija, nastavnički smjer *
Geografija i povijest, nastavnički smjer*
Glazbena pedagogija*
Rani i predškolski odgoj i obrazovanje
Informacijske znanosti – knjižničarstvo*
Informacijske znanosti – bibliotekarstvo*
Kineziologija, nastavnički smjer*
Geodezija i geoinformatika*

Obrazovni programi u kojima treba **smanjiti broj** upisanih i stipendiranih učenika ili studenata:

Trogodišnji srednjoškolski:

Prodavač

Četverogodišnji srednjoškolski:

Ekonomist

Upravni referent

Hotelijsko- turistički tehničar

Stručni studij:

Upravni studij

Sveučilišni studij:

Poslovna ekonomija: smjerovi

Financije i računovodstvo

Poduzetništvo

Menadžment

Marketing

Međunarodno poslovanje

Poslovna ekonomija u turizmu i ugostiteljstvu

Pravo

Logistika i menadžment u pomorstvu i prometu

Važne obavijesti i važne dokumente možete naći na web stranici:

- srednje.e-upisi.hr
- Na njoj je objavljena:
- [Oduka o upisu učenika u I. razred srednje škole](#)
- Dokument koji je također važan objavila sam u aplikaciji Teams u tim za 8.razred
- [Pravilnik o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole](#)

**UPISI U SREDNJE
ŠKOLE
2022./2023.**

Elementi vrednovanja:

Vrednuju se i boduju:

1. Zajednički elementi
2. Posebni elementi
3. Dodatni elementi

Zajednički elementi:

prosječna ocjena na kraju godine (na dvije decimale) u posljednja četiri razreda osnovnoga obrazovanja (**5. do 8. razred**);

zaključne ocjene u posljednja dva razreda (**7. i 8.**) iz hrvatskog jezika, matematike i prvog stranog jezika

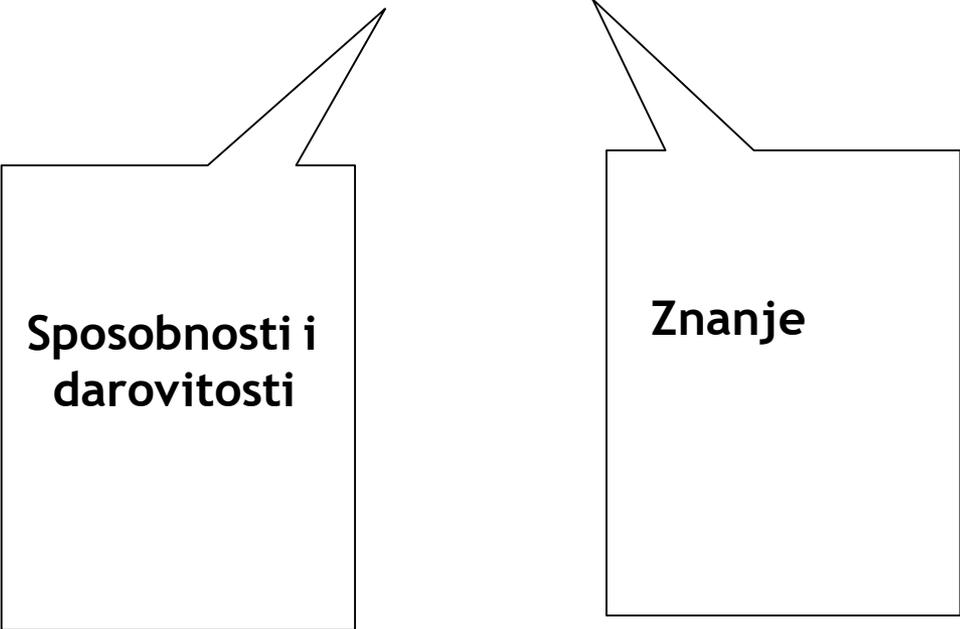
zaključne ocjene u posljednja dva razreda (**7. i 8.**) iz još **triju nastavnih predmeta** važnih za nastavak obrazovanja u pojedinim vrstama obrazovnih programa

**Programi za stjecanje strukovne kvalifikacije ,
trogodišnji programi (max 50 bodova)**

Gimnazijski programi i programi obrazovanja za stjecanje strukovne kvalifikacije u trajanju od najmanje četiri godine (max 80 bodova)

Element vrednovanja	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	Ukupno
Opći uspjeh /prosjek ocjena	5,00	5,00	5,00	5,00	20,00
Hrvatski jezik			5	5	10
Matematika			5	5	10
Prvi strani jezik			5	5	10
Maksimalno za strukovne programe u trajanju 3 godine	5,00	5,00	20	20	50
Predmet značajan za upis			5	5	10
Predmet značajan za upis			5	5	10
Predmet značajan za upis			5	5	10
Maksimalno za četverogodišnje strukovne škole i gimnazije	5,00	5,00	35	35	80

Dodatni elementi:

**Sposobnosti i
darovitosti**

Znanje

Dodatni elementi:

Sposobnosti i darovitosti - dokazuju se:

- na osnovi provjere (ispitivanja) posebnih znanja, vještina, sposobnosti i darovitosti
- na osnovi rezultata postignutih na natjecanjima u znanju (u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i rezultata međunarodnih natjecanja); državna ili međunarodna natjecanja
- na osnovi rezultata postignutih na natjecanjima školskih sportskih društava koja su ustrojena prema Propisniku Državnoga prvenstva školskih sportskih društava RH (državna natjecanja (1. do 3. mjesto))

Novo:

- srednje škole mogu provoditi provjere **posebnih znanja** iz nastavnih predmeta:
- Hrvatskog jezika, Matematike i Engleskog jezika te nastavnih predmeta važnih za nastavak obradovanja u pojedinim programima obrazovanja od kojih su dva od ovih navedenih, a jedan može odrediti srednja škola
- za provedbu navedenoga srednje škole moraju dobiti **odobrenje Ministarstva**
- Na temelju ovih provjera kandidat može dobiti najviše **10 bodova**

Znanje:

Vrsta natjecanja	Opis	+ broj bodova
Državna/međunarodna natjecanja	Prvo, drugo ili treće osvojeno mjesto kao pojedinač u 5.,6.7. ili 8. razredu	Izravan upis (pod uvjetom da zadovolje na ispitu sposobnosti u školama u kojima je to uvjet)
	Prvo osvojeno mjesto kao član skupine u posljednja četiri razreda	4 boda
	Drugo osvojeno mjesto kao član skupine u posljednja četiri razreda	3 boda
	Treće osvojeno mjesto kao član skupine u posljednja četiri razreda	2 boda
	Sudjelovanje kao pojedinac ili član skupine u posljednja četiri razreda	1 bod

Sportaši:

Vrsta natjecanja	Opis	+ broj bodova
Natjecanja Školskih sportskih društava	Učenci koji su na državnom natjecanju kao članovi ekipe osvojili prvo mjesto	3 boda
	Učenci koji su na državnom natjecanju kao članovi ekipe osvojili drugo mjesto	2 boda
	Učenci koji su na državnom natjecanju kao članovi ekipe osvojili treće mjesto	1 bod

Posebni elementi:

**Zdravstvene
poteškoće**

**Teški životni
uvjeti**

**Upis na osnovi
Nacionalne
strategije za
uključivanje
Roma**

ZDRAVSTVENE POTEŠKOĆE

- prethodno obrazovanje završili po redovitome nastavnom planu i programu, a kojima su **teška zdravstvena oštećenja ili kronične bolesti i/ili dulje liječenje utjecale na postizanje rezultata tijekom prethodnog obrazovanja** te
 - značajno smanjuju mogućnost izbora srednjoškolskoga obrazovnog

???? **jedan bod** za programe obrazovanja za koje posjeduje stručno mišljenje Službe za profesionalno usmjeravanje

TEŠKI ŽIVOTNI UVJETI

- živi uz jednoga i/ili oba roditelja **s dugotrajnom teškom bolešću**
- živi uz oba roditelja koji se prema zakonu koji regulira poticanje zapošljavanja smatraju **dugotrajno nezaposlenim osobama**
- živi uz **samohranoga** roditelja (sam skrbi i uzdržava svoje dijete), **korisnika pomoći socijalne skrbi**
- ako je kandidatu jedan **roditelj preminuo**

???? **jedan bod** na broj bodova koji je utvrđen tijekom postupka vrednovanja

UTVRĐIVANJE UKUPNOGA REZULTATA KANDIDATA

Ukupan rezultat kandidata utvrđuje se na temelju **broja bodova koje je kandidat stekao po svim osnovama vrednovanja** (zajedničkog, dodatnog i posebnog elementa), uz dokazivanje zdravstvene sposobnosti kandidata za obavljanje poslova i radnih zadaća u odabranom zanimanju (ako je to za odabrano zanimanje potrebno)

Na temelju ukupnoga rezultata utvrđuje se **ljestvica poretka kandidata** za upis i objavljuje na mrežnoj stranici Nacionalnoga informacijskog sustava prijave i upisa u srednje škole.

ZDRAVSTVENE KONTRAINDIKACIJE

- MZO izdalo je dokument “Jedinstveni popis zdravstvenih zahtjeva srednjoškolskih obrazovnih programa u svrhu upisa u 1. razred srednje škole”:

<https://www.upisi.hr/docs/Jedinstveni%20popis%20zdravstvenih%20kontraindikacija.pdf>

Za upis u neke programe obrazovanja određeno je **obavezno utvrđivanje zdravstvene sposobnosti**

Pri upisu u te programe (ovisno o tome što je propisano za određeni program) obavezno se dostavlja:

- potvrdu nadležnog školskog liječnika
- liječničku svjedodžbu medicine rada

Uvjet za upis u sve programe vezane za obrt je liječnička svjedodžba medicine rada.

Liječničke potvrde:

- Dosadašnjih godina pojedine škole imale su specifičnosti:

Trgovačka i tekstilna škola - za zanimanje krojač potrebna je potvrda medicine rada, a za ostala zanimanja potvrda školskog liječnika

Graditeljska škola za industrijska i obrtnička zanimanja - za sva zanimanja potrebna je potvrda medicine rada, osim za zanimanje cvjećar

Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo i Prirodoslovna i grafička škola - dovoljna je potvrda o raspoznavanju boja

E- upisi

- Kandidati se za upis u obrazovne programe prijavljuju i upisuju putem mrežne <http://srednje.e-upisi.hr/>, a na temelju natječaja za upis koji raspisuju i objavljuju škole
- U svakome upisnom roku kandidat se može prijaviti u najviše **6 odabranih programa obrazovanja.**

Ljetni upisni rok:

Opis postupka	Datum
Početak prijava kandidata u sustav	23.5.2022.
Početak prijava obrazovnih programa	25.6.2022.
Završetak prijave obrazovnih programa koji zahtijevaju dodatne provjere	12.7.2022.
Provođenje dodatnih ispita i provjera te unos rezultata	29.6.-4.7.2022.
Rok za dostavu dokumentacije redovitih učenika kojima se ostvaruju dodatna prava za upis	1.7.2022.
Unos prigovora na unesene osobne podatke, ocjene, natjecanja, rezultate dodatnih provjera i podataka na temelju kojih se ostvaruju dodatna prava za upis	28.6.- 4.7.2022.
Brisanje s lista kandidata koji nisu zadovoljili preduvjete	6.7.2022.
Završetak prijava obrazovnih programa	7.7.2022.
Početak ispisa prijavnica	
Krajnji rok za zaprimanje potpisanih prijavnica - učenici dostavljaju razrednicima	8.7. 2022.
Brisanje s lista kandidata koji nisu zadovoljili preduvjete ili dostavili prijavnice	
Objava konačnih ljestvica poretka	9.7.2022.
Dostava dokumenata koji su uvjet za upis u određeni program obrazovanja (potvrda školske medicine, potvrda obiteljskog liječnika ili liječnička svjedodžba medicine rada i ostali dokumenti kojima su ostvarena dodatna prava za upis) srednje škole	11.-13.7.2022.
Dostava potpisanogobrasca o upisu u I. razred srednje škole (upisnice) u srednju školu u koju se učenik upisao (srednje škole same određuju točne datume za zaprimanje upisnica i dodatne dokumentacije u sklopu ovdje predviđenog razdoblja i objavljuju ih u natječaju te na svojoj mrežnoj stranici i oglasnoj ploči škole)	
Objava okvirnog broja slobodnih mjesta za jesenski rok	15.7.2022.
Službena objava slobodnih mjesta za jesenski upisni rok	10. 8. 2022.

Jesenski upisni rok:

Opis postupka	Datum
Početak prijava u sustav i prijava obrazovnih programa	20.8.2022.
Dostava dokumentacije redovitih učenika (stručno mišljenje HZZ-a i ostali dokumenti kojima se ostvaruju dodatna prava za upis i sl.)	24.8.2022.
Završetak prijave obrazovnih programa koji zahtijevaju dodatne provjere	22.8.2022.
Provođenje dodatnih ispita i provjera te unos rezultata	23.8.2022.
Unos prigovora na osobne podatke, ocjene, natjecanja, rezultate dodatnih provjera i podatke na temelju kojih se ostvaruju dodatna prava za upis Završetak unosa rezultata s popravnih ispita Brisanje s lista kandidata koji nisu zadovoljili preduvjete	24.8.2022.
Završetak prijava obrazovnih programa Početak ispisa prijavnica	25.8.2022.
Krajnji rok za zaprimanje potpisanih prijavnica (učenici donose razrednicima) Brisanje s lista kandidata koji nisu zadovoljili preduvjete ili dostavili prijavnice	26.8.2022.
Objava konačnih ljestvica poretka	27.8.2022.
Dostava dokumenata koji su uvjet za upis u određeni program obrazovanja (potvrda liječnika školske medicine, potvrda obiteljskog liječnika ili liječnička svjedodžba medicine rada i ostali dokumenti kojima su ostvarena dodatna prava za upis) srednje škole Dostava potpisanog obrasca o upisu u I. razred srednje škole (upisnice) u srednju školu u koju se učenik upisao	29-30.8.2022.